

ضمیمه هفتگی روزنامه همشهری

صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
مدیر مسئول: محسن مهدیان
سر دبیر: دانیال معمار
معاون ضمايم: پروانه بهرام نژاد
دبیر ویژه نامه: زکیه سعیدی
تحریریه: فرزین شیرزادی، سروش جنایی
سمیرا باباجانپور، ثریا روزبهانی، حسن حسن زاده
شهره کیانوش راد، حمید رضا رسولی و بهاره خسروی

واحد فنی:

مدیر فنی: حامد یزدانی، مدیر هنری: مهدی سلامی
طراح گرافیک و صفحه آرایی: حمید یزدانی، سعید غفوری و امید روشنگر
عکس: گروه عکس همشهری، ویرایش عکس: کامبیز نویدی
صفحه خوانی و حرفه‌چینی: همکاران واحد فنی تحریریه

چاپ: همشهری
توزیع و اشتراک:
موسسه نشر گستر امروز نوین
پدیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰

صندوق پستی:
۱۹۳۹۵۵۴۴۶
تلفن: ۲۳۰۲۳۴۶۴
نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

گروه ضمايم همشهری ناشر نشریات:

دوچرخه، بچه‌ها، خانواده، پایداري، اقتصاد،
تندرستی، خردنامه، داستان، دانستنیها،
سرزمین من، ماه، معماری، ۲۴، شهر نگار،
سرنخ و محله

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر ۴، نرسیده به پارک وی،
کوچه شهید فریبتی، شماره ۱۴، روزنامه همشهری

صفحات «روایت تهران» که پیش‌روی شمس‌ت، به انعکاس روایت‌های خواندنی تاریخ تهران قدیم و سرگذشت شخصیت‌ها و نامداران، خیابان‌ها و گزرها، واقعه‌های تأثیرگذار و تاریخ شفاهی طهران تعلق دارد، باعث عکس‌های یادمانداز خاطرات تهران دیرپو و قصه‌ها و ماجراهای پس‌پشت این عکس‌ها، شما هم می‌توانید در انتشار این صفحه که متعلق به خود شما و شهر شماست ما را همراهی کنید. «همشهری» بهترین عکس‌ها و قصه‌هایی را که برای ما ارسال می‌کنید با نام خودتان منتشر و شما «همشهریان همراه» هدیه‌ای تقدیم می‌کند.
نشانی و شماره تماس ما: mahaleh@hamshahri.org - ۰۲۲-۲۲۲۵۵۰۰۰

بهترین قصه‌های تاریخی تهران
جایزه می‌گیرند

ای معلم، ای معلم

مشغول بود حزن و اندوه مردم را افزون کرد. همین باعث شد تا سرود «ای معلم» در وصف ایشان ضبط و توسط محمد گلریز اجرا شود.

گلریز در این باره می‌گوید: «سرود معلم در وصف آیت‌الله طالقانی ساخته شد. سرودی که با آهنگسازی احمدعلی راغب ساخته و با همراهی ارکستر مفتاح به سرپرستی همایون خرم اجرا شد. رحلت آیت‌الله طالقانی بسیار غم‌انگیز بود. او امامت نخستین نماز جمعه تهران را در پنجم مرداد ۱۳۵۸ در دانشگاه تهران بر عهده داشت که بیش از یک میلیون نفر در آن شرکت کردند. مرحوم آیت‌الله طالقانی ۷ نماز جمعه را در تهران اقامه کرد که آخرین آن در بهشت‌زهر(اس)، در ۱۶ شهریور سال ۱۳۵۸ بود. این سرود را در شرایط خیلی سختی ضبط کردیم. انقلاب تازه پیروز شده بود و رادیو ثبات نداشت. بسیاری گمان می‌کنند این سرود برای شهادت شهید مطهری اجرا شد که اشتباه است.»

خواننده: محمد گلریز به همراه گروه کر	آهنگساز: احمدعلی راغب
محل ضبط و اجرا: رادیو تهران، میدان آرگ	ساز: سیدمهدی علوی

دوشنبه، ۱۹ شهریور ۱۳۵۸، ساعت یک و چهل و پنج دقیقه بامداد، آیت‌الله سیدمحمود طالقانی، مبارز و معلم مکتب انقلاب، دار فانی را وداع گفت. انبوه جمعیت پیکرش را برای خاکسپاری به بهشت‌زهر(اس) بردند و صبح سه‌شنبه در میان شیون و زاری مردم، پیکرش دفن شد و دولت یک روز تعطیل و ۳ روز را عزای عمومی اعلام کرد. آن سال‌ها با رحلت و یا شهادت مبارزان راسخ انقلاب، شور و غوغای خاصی در میان مردم به پامی شد. رحلت آیت‌الله طالقانی که او را معلم انقلاب می‌دانستند و سال‌ها به‌عنوان معلم به تعلیم و تربیت نسل انقلابی

ای مجاهد، شهید مطهر

پخش می‌شد، از من خواستند تا کار را بخوانم. من بدون تمرین برای ضبط به استودیو بل رفتم. متأسفانه کار آنطور که می‌خواستیم پیش نمی‌رفت. گلریز با یادآوری ماجرای آن شب می‌گوید: «نراحت بودم و برای قدم زدن از استودیو بیرون رفتم. در دلم گفتم «خدایا قسمت می‌دهم به باطن این شهید که اگر قرار است من بخوانم کار را انجام دهم، اگر نه که هیچ». در آن لحظه انگار یکی به من گفت باشو و برو بخوان! وقتی شروع کردم یک ضرب این آهنگ را خواندم و کار نهایی درآمد. «سرود «ای مجاهد، شهید مطهر» از جمله سرودهایی بود که امام خمینی (ره) علاقه خاصی به آن داشت. گلریز در ادامه می‌گوید: «بعد از ساخت این اثر، حضرت امام خمینی (ره) ما را به حضور پذیرفتند. حضور یک گروه موسیقی در مقابل امام (ره) بسیار خاص بود. رفتار ایشان مهر تأییدی بود بر ادامه کار آهنگسازان و خلق آهنگ‌های ماندگار و کم‌نظیر. آن روز امام (ره) برای خداحافظی دست خود را به نشانه دعا بالا گرفتند و ۲ بار فرمودند خدا در پناه اسلام حفظ‌تان کند. بعدها از مرحوم احمد خمینی شنیدم که هر زمان این سرود پخش می‌شود امام (ره) بسیار متأثر

خواننده: محمد گلریز	آهنگساز: احمدعلی راغب
ساز: حمید سبزواری	محل ضبط و اجرا: خیابان لارستان

سرود «ای مجاهد، شهید مطهر» یکی از جاودانه‌ترین سرودهایی است که در همان سال‌های آغازین پیروزی انقلاب ساخته و اجرا شد؛ سرودی که در غم از دست دادن معلم شهید، مرتضی مطهری، توسط شاعر انقلاب، حمید سبزواری، سروده شد و ملودی زیبای محمدعلی راغب آن را به سوگنامه‌ای شنیدنی تبدیل کرد. محمد گلریز در خصوص شکل‌گیری قطعه شهید مطهر می‌گوید: «یک سال بعد از شهادت استاد مطهری این قطعه توسط احمدعلی راغب ساخته شد و مجتبی میرزاده آن را تنظیم کرد. اول قرار نبود این کار را من بخوانم، ولی آخرین شکی که باید ضبط این سرود به اتمام می‌رسید و روز بعدش در اختیار حضرت امام (ره) قرار می‌گرفت و سپس در حزب جمهوری اسلامی

ای مجاهد، شهید مطهر
مرتضی را چون آینه مطهر
ای شهید ره حکمت و علم
خون تو حافظین و دفتر

ای معلم ای تو انده روان و جان ما
ای که جان فدائینی که پوری روان ما
قاصر از بیان قدر شامت زبان ما
تا که دانش هست بر جهان اساس

خمینی ای امام

می‌آیی؟» یا «این نکته سنجی‌اش یادآوری کرد که حس حماسی سرود باید بیشتر باشد. نسخه اولیه را گروه چند نفره خودمان اواسط دی‌ماه ۱۳۵۷ خواند: شمسایی، صبحدل، صالحی و محمدرضا شرفی‌نیا هم که تئاتر کار کرده بود و می‌توانست از صدایش خوب استفاده کند. او سرود نمی‌خواند و فقط هر بند شعر را در فواصل خواندن سرود دکلمه می‌کرد. بعدها مرحوم ایلخانی با ۳ پسرش هم به این جمع اضافه شدند. تمرین‌های این سرود را قبل از ساعت حکومت نظامی در خانه ایلخانی در نزدیکی کاخ سعدآباد انجام دادیم. برای پیشگیری از انتشار صدا در اطراف خانه، درها و پنجره‌ها را کامل بستیم

امام هم در یکی از آن شعرها آمده بود. قرار شد روی این شعرها برای ساخت سرود کار کنیم. من این شعر را از او گرفتم و با هم تلفیق کردم. بخش‌هایی از شعر اول را روی آن یکی شعر گذاشتم و شد سرود «خمینی ای امام». فکر می‌کنم «ز ما تو را درود، ز ما تو را سلام / خمینی ای امام، خمینی ای امام» را از یک شعر شمان برداشتم و «ای مجاهد، ای مطهر شرف / ای گذشته ز جان در ره هدف» را از شعر دیگر شمان. بعد روی این شعر ملودی گذاشته شد. ملودی اولیه سرود را که ساختم به آقای صبحدل نشان دادم. آقای صبحدل بعد از اینکه گوش کرد، گفت: «حمید، چرا فرود

خواننده: گروه کر	آهنگساز: سید حمید شاهنکیان
ساز: حمید سبزواری	محل ضبط: سعدآباد
محل اجرا: فرودگاه مهرآباد	

مبارزان تلاش می‌کردند تا نوارهای انقلابی را که یک روی آن سخنرانی‌ها و متن اعلامیه‌های امام خمینی (ره) بود و طرف دیگر آن سرود خمینی ای امام، خمینی ای امام، به‌دست مردم برسانند. این سرود قبل از ورود امام خمینی (ره) در یاد و خاطر مردم نقش بست. حمید شاهنکیان، آهنگساز ترانه‌های انقلابی درباره تنظیم و اجرای سرود «خمینی ای امام» می‌گوید: «حمید سبزواری ۲ شعر درباره حضرت امام (ره) به من داد. اسم

خمینی ای امام خمینی ای امام
ای مجاهد، ای مطهر شرف
ای گذشته جان در راه هدف
چون نجات انسان شاعر توست ...